

700

1908 **KÖZLEMÉNYEK** 1908
KIADJA AZ IPARTESTÜLET, BUDAPEST, VIII., NÉMET-UTCA 22. SZ.
□□□□□□□□□□ IV. ÉVFOLYAM. □□□□□□□□□□

109—10. SZÁM SZERKESZTŐ: SZIKLAI ZSIGMOND ÉPÍTŐ MESTER MÁJUS 16

NYEK
Korona
t —.10
—25
—18
—12
—35
—22
—14
—18
—13
5.—
33.—
2.20
—80
15.—
16.—
1.20
—40
9.—
10.—
—60
—25
8.—
—05
—09
1.80
2.60
—08
8.—
1.—
11.—
1.50
10.—
12.—
16.—
26.—

Elüljárósági ülés. Ipartestületünk elüljárósága *Gerenday Béia* alelnök elnöklése mellett f. hó 12-én ülést tartott.

Bejelentetett, hogy a petrozsényi főszolgabíró ipartestületünk följelentésére *Kemény Gyula* budapesti betonépítési vállalkozót jogosulatlan építkezés miatt 200 koronára büntette.

Felolvastatott az Első Magyar Iparbank átirata, melyben arról értesít, hogy a kis- és középipar üzleti hiteligényeinek kielégítését tűzte ki céljául s e tekintetben az iparosoknak rendelkezésére áll. A levél a Közleményekben ismertetendő. (L. lapunk mai számát.)

Sziklai Zsigmond bejelenti, hogy a Budapest székesfőváros tanácsa a *Ferencz József* jubileumi alapítványból 1908. évre egy 4800 koronás építészeti ösztöndíjra hirdet pályázatot. A pályázat a Közleményekben ismertetendő. (L. lapunk mai számát.)

A pénztári jelentés kapcsán elhatározta az elüljáróság, hogy a tagdíjak nagyobb eréllyel szedendők be s a késedelmezők ellen végrehajtás intézendő.

Ezután az elüljáróság a nyári szünidő miatt — ha csak sürgős ügyek összehívását nem teszik szükségessé — szeptember haváig elnapolta magát.

□ □ □ □

Ösztöndíjpályázat fiatal építészek és építőmesterek számára. Budapest székesfőváros tanácsa a *Ferencz József* koronázási jubileumi alapítvány 1907. évi 4800 koronás műépítészeti díjára pályázatot hirdet. A főváros a jutalomdíjjal azon magyar honos építészeket kívánja támogatni, akik 35-ik életévüket még be nem töltötték, a magyar építőművészet terén már sikeresen működtek és akiktől feltehető, hogy ezzel az anyagi támogatással tehetségüket, képességeiket és ismereteiket tovább fejlesztik s a magyar építőművészet felvirágozását elősegítik.

A pályázóknak képességük igazolására kérvényekkel próba-

munkát kell bemutatniok. Ez jelen esetben egy a villaövezetben fekvő 40 öl utcai homlokzatú és 30 öl mélységű szabályos, körös-körül kertekkel övezett telken építendő minta-iskolaépület terve, amely iskola óvodával legyen kapcsolatos. Az iskolaterv vázlatos legyen. Az alaprajzok, homlokzat- és metszetrájzok 1 : 200 méretben készítenők, a helyszíni rajz pedig 1 : 500 méretben. Az iskola körülbelül 10 iskola tanteremmel (egyenként 50—60 tanulóra), igazgatói irodával, testületi szobával, szertárral, két várószobával, kapus-páhollyal, tornateremmel, tornaszertárral és tornaöltözővel, mosdóval meg napközi otthonnal tervezendő. Az óvoda 40—60 gyermekre előszobával és mosdóval, különálló kis várószobával, ruhatárral, munkateremmel, játszóteremmel, pihenővel, klozetekkel, fedett és szabad játszótérrel. Gondoskodnia kell a tervezőnek igazgatói, óvónői, dajka- és szolga-lakásról és zuhanyos fürdőkről is. A pályadíj nyertese köteles lesz további tanulmányairól és munkásságának eredményéről a tanácshoz félévenként jelentést tenni. A pályázat határideje 1908 augusztus 31-ike. A pályázati hirdetést és az alapító okiratot bárki ingyen megkapja a tanács közoktatásügyi ügyosztályában (Budapest, Közp. városháza II. emelet, 225. sz. alatt.)

A bíráló-bizottságot a főváros közgyűlése választja meg, mely az egyik alpolgármester elnökle alatt egy tanácsnok és a törvényhatósági bizottság hat tagjából áll. Ezen bizottságnak jogában áll, határozathozatal előtt, szaktestület véleményét meghallgatni; határozata végérvényes, mely a közgyűlésnek csak bejelentendő.

□ □

□ □

Az Első Magyar Iparbank a közép- és kisiparosok hitel-igényeinek kielégítéseért. Az Első Magyar Iparbank főcélját a kis- és középipari hitelek engedélyezése képezvén, ipartestületünket értesítette, hogy ebbeli tevékenységének szélesebb alapokra való fektetését határozta el avégből, hogy a kis- és középiparosok azon jelentékeny rétege, mely szakmabeli vagy egyéb szövetkezetek kebelébe nem tartozik, szintén rendelkezék egy állandóságában feltétlenül megbízható és előnyös hitelforrás felett. Az Első Magyar Iparbank hitel dolgában rendelkezésére áll mindazon tisztességes, szorgalmas és megbízható iparosnak, ki anyagi erejéhez mért s üzleti kereteihez alkalmazott hitelt üzleti célra kíván igénybe venni. Ebben a tekintetben rendelkezésre kíván állni azoknak is, kik másutt súlyosabb feltételek mellett fennálló tartozásukat az Első Magyar Iparbank segítségével átváltoztatni kívánják.

A munkaadók újabb zaklatása a budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár által. A budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár, úgylátszik, a munkaadók zaklatásában kifogyhatatlan leleményességet fejt ki. Legújabb ily eljárása az, hogy a beteg munkás után szedi be erőszakosan a heti járulékot. Vannak t. i. munkások, kik nincsenek megelégedve a kerületi munkásbiztosító pénztár által nyújtott gyógykezeléssel s betegség esetén inkább lemondanak a nekik járó ingyen kezeléstről és táppénzről, semhogy a munkásbiztosító pénztár gyógykezelése alá adják magukat és inkább saját költségükön gyógykezeltetik magukat. A munkaadó, midőn munkása nála mint beteg jelentkezik, az esetet szabályszerűen bejelenti a munkásbiztosító pénztárnál. A munkás a munkáról elmarad s mint beteg nem dolgozik, bért nem híz s a munkaadó sem tőle nem szed járulékot, sem nem fizet be utána. De mert a munkás — ő tudja miért — a kerületi biztosító pénztártól sem kezelést, sem táppénzt nem kér s másutt a maga költségén kezelteti magát, ezen pénztárnál nem jelentkezik. A pénztár vezetőségének az ily betegek után nagy nyeresége van. Megtakarítja az orvosi- és gyógyköltséget és a táppénzt. Az ily munkások után azonban a munkásbiztosító pénztár, a törvény határozott rendelkezése ellenére, utólag a betegség elismerését megtagadja s a betegség idejére a járulékot behajtja. Az ily esetben meg kell tagadni a járulék fizetését s a kerületi pénztárt a jogosulatlanul követelt járulék miatt be kell panaszolni a kerületi elüljáróság mint I. fokú iparhatóság előtt. A tárgyaláskor pedig föl kell mutatni az illető munkás kezelő-orvosától az orvosi bizonyítványt, hogy mely ideig állt az *mint munkaképtelen* orvosi kezelés alatt. Ezt pedig a kerületi elüljáróság, mint hitelest elismerni tartozik.

□ □

□ □

Helyreigazítás. A napokban szétküldött IV. Évkönyvünkben sajtóhiba fordul elő, melyet — tagtársunk jogos érdekéről lévén szó — helyreigazítani kérünk. *Pach* János ugyanis ácsmester, nem pedig kisebb ácsiparos, akik között neve tévesen fordul elő.

□ □

□ □

A piaci árakat kutató bizottság jelentése 1908 ápril végével.

b) Óránkénti munkabérek:

	Korona
46. 1 építő-munkavezető fizetése, beleértve a betegpénztári járulék s a balesetbiztosítási díj fizetését	1.50
47. 1 építő-segédmunkavezető különben m. 46. tétel	1.—
48. 1 falazó kőműves	.75
49. 1 diszvakoló kőműves	.90
50. 1 fehérmunkás	1.—
51. 1 kőműves a lógó állványon	1.20
52. 1 állásoló munkavezető	1.—
53. 1 állásoló munkás	.60
54. 1 habarcskeverő munkás	.55
55. 1 férfi napszámos	.50
56. 1 fiú	.35
57. 1 női	.30
58. 1 kőműves tanonc	.50
59. A rendes munkaidőn túl, vagy az előtt 1—2 órával, valamint vásár- és ünnepnapokon teljesített munkáért fenti bérek 30 ⁰ o-al emelkednek. Éjjeli munkáért a kétszeres óradij számítandó.	
60. A munkagépek és függőállványok használatáért, azoknak különfélesége szerint külön díj fizetendő.	
61. Az állványok és kézi szerszámok használatáért a fuvarozási költségeken kívül a béreknek 10 ⁰ o-a jár. Kőfejsze, véső, ékek, sulykok költséondija naponként és darabonként	kor. —30
62. Benzinlámpa költséondija (benzinnel együtt) óránként	.25
63. Kokszkosár	.70
64. Javítási munkálatoknál a munkások azon ideje, melyet a munkahelyre való menéssel, vagy a mesterhez való visszajövetelre, vagy egyes anyagok és szerszámok hozatalára fordítanak, fenti egységekkel számítandók.	
65. Villamos, vagy más forgalmi eszköz költsége, hid-, vagy alaguti vám és egyéb külön kiadások felszámítandók.	

c) Falazó-, illetőleg vakoló-munkák elkészítése:

66. Effektiv-(tömör)-falazat 1. rendű jól kiégetett, mészmentes téglából, fehérmészhabarcsba rakva állványozással együtt, a földszinten	pr. m ³ 29.—
67. Emeletenként a többletár	pr. m ³ 1.20
68. Padlásfalazatnál a többletár az utolsó emeleti falazat árán felül	pr. m ³ 4.—
69. Románcementhabarcsba rakott falazat (keverési arány 1 : 3) egységára fehérmészhabarcsba rakott falazaténál magasabb	pr. m ³ 3.50
70. Portlandcementhabarcsba rakott falazat (keverési arány 1 : 4) egységára a fehérmészhabarcsba rakott falazaténál magasabb	pr. m ³ 10.—
71. Sima falvakolás fehérmészhabarccsal, állványozással együtt	pr. m ² 1.—
72. Menyezetvakolás, különben mint 71. sz. tétel alatt	pr. m ² 1.70
73. Egyszeri nádazás minden anyaggal és állványozással együtt	pr. m ² 2.—
74. Kétszeri fal- vagy menyezetmeszelés	pr. m ² —12